

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

GODINA / YEAR XVII

SARAJEVO, 18. 10. 2024.

BROJ / NUMBER: 7.2.9

INDEKSI CIJENA PROIZVOĐAČA INDUSTRIJSKIH PROIZVODA, SEPTEMBAR/RUJAN 2024. GODINE PRODUCER PRICE INDICES, SEPTEMBER 2024

Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda

U septembru/rujnu 2024. godine cijene proizvođača industrijskih proizvoda su porasle za 0,4% u odnosu na prethodni mjesec.

Posmatrano prema Glavnim industrijskim grupacijama cijene su porasle u grupacijama Netrajnih proizvoda za široku potrošnju za 0,7%, Trajnih proizvoda za široku potrošnju za 0,5%, Intermedijarnih proizvoda osim energije za 0,4% i Energije i Kapitalnih proizvoda za po 0,2%.

Posmatrano prema područjima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010, cijene su porasle u područjima Proizvodnje i snabdijevanja/opskrbe električnom energijom, plinom/gasom, parom i klimatizaciji za 0,5%, Prerađivačke industrije za 0,4% i Vađenja ruda i kamena za 0,1%.

Cijene proizvođača industrijskih proizvoda u septembru/rujnu 2024. godine su porasle za 4,0% u odnosu na isti mjesec prethodne godine, a u odnosu na decembar/prosinac 2023. godine su porasle za 3,4%.

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem tržištu

U septembru/rujnu 2024. godine cijene proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem tržištu su porasle za 0,1% u odnosu na prethodni mjesec, u odnosu na isti mjesec prethodne godine su porasle za 4,4%, a u odnosu na decembar/prosinac 2023. godine su porasle za 1,0%.

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda na inozemnom tržištu

U septembru/rujnu 2024. godine cijene proizvođača industrijskih proizvoda na inozemnom tržištu su porasle za 0,4% u odnosu na prethodni mjesec, u odnosu na isti mjesec prethodne godine su porasle za 3,4%, a u odnosu na decembar/prosinac 2023. godine su porasle za 4,1%.

Producer price index-total

In September 2024 producer prices of industrial products increased by 0.4% in relation to the previous month.

According to the main industrial groupings, the prices increased in the groupings Non-durable consumer goods by 0.7%, Durable consumer goods by 0.5%, Intermediate goods except energy by 0.4% and Energy and Capital goods by 0.2% each.

According to the sections of Classification of Activities BiH 2010, the prices increased in the sections Electricity, gas, steam and air conditioning supply by 0.5%, Manufacturing by 0.4% and Mining and quarrying by 0.1%.

Producer prices of industrial products in September 2024 increased by 4.0% in the relation to the same month of the previous year and increased by 3.4% in the relation to December 2023.

Producer price index on domestic market

In September 2024, producer prices of industrial products on the domestic market increased by 0.1% in the relation to the previous month, increased by 4.4% in the relation to the same month of the previous year and increased by 1.0% in the relation to December 2023.

Producer price index on non-domestic market

In September 2024, producer prices of industrial products on the non-domestic market increased by 0.4% in the relation to the previous month, increased by 3.4% in the relation to the same month of the previous year and increased by 4.1% in the relation to December 2023.

Tabela 1. UKUPAN INDEKS CIJENA PROIZVOĐAČA INDUSTRIJSKIH PROIZVODA
PRODUCER PRICE INDEX - TOTAL

(2021 = 100)

Godina	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2021	94,5	96,5	96,8	97,0	97,8	99,1	101,1	102,0	102,2	102,6	104,3	106,1
2022	108,0	110,8	112,0	115,5	126,4	125,9	124,7	123,4	124,2	123,9	125,0	124,8
2023	126,8	128,3	129,3	127,5	126,5	126,0	124,7	124,3	124,1	123,6	124,8	124,8
2024	124,3	124,7	125,4	125,8	126,7	127,7	127,3	128,6	129,1			

Tabela 2. INDEKS CIJENA PROIZVOĐAČA INDUSTRIJSKIH PROIZVODA NA DOMAĆEM TRŽIŠTU
PRODUCER PRICE INDEX ON DOMESTIC MARKET

(2021 = 100)

Godina	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2021	96,7	98,9	97,1	97,3	97,5	98,8	100,2	101,0	101,2	101,2	104,2	105,7
2022	108,8	113,1	113,6	116,6	123,8	123,1	123,7	123,6	124,1	124,3	126,6	126,8
2023	127,2	128,6	129,5	126,4	126,0	125,4	123,9	123,9	123,8	123,9	127,4	127,9
2024	127,3	128,7	126,9	127,4	128,3	128,5	128,8	129,1	129,2			

Tabela 3. INDEKS CIJENA PROIZVOĐAČA INDUSTRIJSKIH PROIZVODA NA INOZEMNOM TRŽIŠTU
PRODUCER PRICE INDEX ON NON-DOMESTIC MARKET

(2021 = 100)

Godina	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2021	92,6	94,4	96,5	96,8	98,1	99,3	101,9	102,9	103,1	103,7	104,4	106,4
2022	107,3	108,9	110,7	114,6	128,6	128,2	125,6	123,2	124,3	123,6	123,6	123,2
2023	123,7	124,4	126,3	125,1	123,4	122,6	120,8	119,9	119,3	119,3	118,6	118,5
2024	118,7	117,9	119,7	119,9	121,0	122,1	121,8	122,9	123,4			

Grafik 1. Indeksi cijena proizvođača industrijskih proizvoda u F BiH po vrsti tržišta, septembar/rujan 2023 -septembar/rujan 2024 (2021=100)

Producer price indices of industrial products in the Federation B&H by the type of market, September 2023 -September 2024 (2021=100)

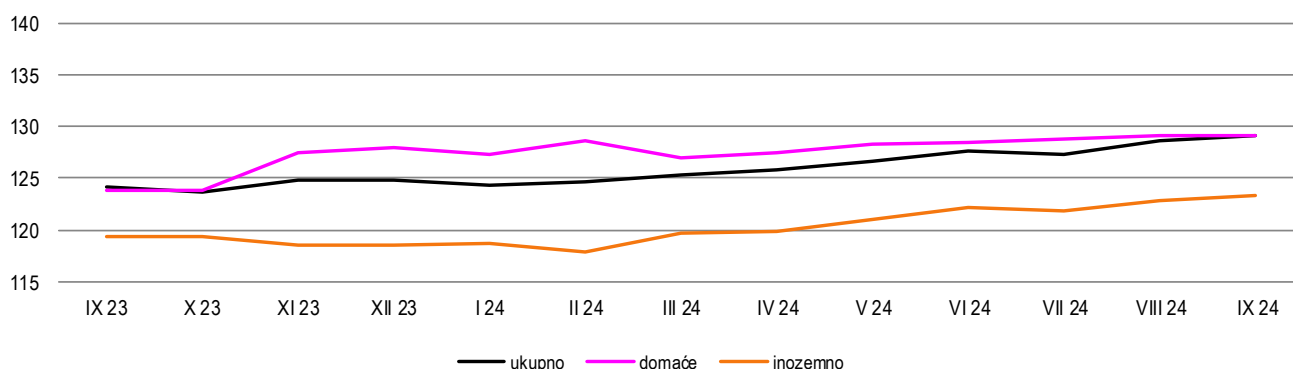

Tabela 4. INDEKSI CIJENA PROIZVOĐAČA INDUSTRIJSKIH PROIZVODA, SEPTEMBAR/RUJAN 2024. GODINE

PRODUCER PRICE INDICES, SEPTEMBER 2024

NACE - PRODCOM	Ukupno <i>Total</i>			Domaće tržište <i>Domestic market</i>			Inozemno tržište <i>Non-domestic market</i>			NACE-PRODCOM
	IX 2024 VIII 2024	IX 2024 IX 2023	IX 2024 XII 2023	IX 2024 VIII 2024	IX 2024 IX 2023	IX 2024 XII 2023	IX 2024 VIII 2024	IX 2024 IX 2023	IX 2024 XII 2023	
	UKUPAN INDEKS	100,4	104,0	103,4	100,1	104,4	101,0	100,4	103,4	
PREMA GLAVNIM INDUSTRIJSKIM GRUPACIJAMA										BY MAIN INDUSTRIAL GROUPINGS
Energija	100,2	108,7	96,5	100,2	108,6	99,9	99,2	87,3	74,2	<i>Energy</i>
Intermedijarni proizvodi osim energije	100,4	104,0	105,4	99,8	103,0	100,8	100,2	105,5	107,7	<i>Intermediate goods except energy</i>
Kapitalni proizvodi	100,2	101,4	101,7	100,3	101,8	102,1	100,2	100,3	101,2	<i>Capital goods</i>
Trajni proizvodi za široku potrošnju	100,5	103,3	101,9	100,0	107,9	107,3	100,6	102,7	101,7	<i>Durable consumer goods</i>
Netrajni proizvodi za široku potrošnju	100,7	102,3	101,7	100,6	102,3	102,0	100,4	100,4	99,7	<i>Non - durable consumer goods</i>
PREMA PODRUČJIMA I OBLASTIMA KD-a										BY SECTIONS AND DIVISIONS OF CEA
B Vađenje ruda i kamena	100,1	116,9	115,3	100,1	117,7	116,0	100,1	104,3	104,0	Mining and quarrying
05 Vađenje uglja/ugljena i lignita	100,0	119,1	117,2	100,0	119,5	117,6	100,0	106,5	106,5	<i>Mining of coal and lignite</i>
07 Vađenje metalnih ruda	101,1	108,2	106,2	101,1	108,8	106,6	100,0	101,9	101,9	<i>Mining of metal ores</i>
08 Vađenje ostalih ruda i kamena	100,1	107,0	106,5	100,0	107,7	107,4	100,3	101,3	100,3	<i>Other mining and quarrying</i>
C Prerađivačka industrija	100,4	103,0	103,6	100,1	102,1	100,7	100,2	103,2	104,0	Manufacturing
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	100,7	102,0	101,5	100,9	102,1	101,5	99,9	99,8	99,8	<i>Manufacture of food products</i>
11 Proizvodnja pića	99,5	100,5	101,6	99,4	100,3	101,5	100,0	101,8	101,8	<i>Manufacture of beverages</i>
13 Proizvodnja tekstila	102,1	104,3	104,4	101,5	106,3	106,5	102,5	102,5	102,5	<i>Manufacture of textiles</i>
14 Proizvodnja odjeće	99,3	99,5	96,0	100,2	102,6	102,6	99,0	98,5	94,2	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	102,7	110,6	110,6	100,0	102,5	102,5	102,8	112,3	112,3	<i>Manufacture of leather and related products</i>
16 Prerada drveta/drva i proizvoda od drveta/drva i plute, osim namještaja; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala	100,1	98,2	101,6	100,4	96,0	96,7	99,9	98,8	102,3	<i>Manufacture of wood and products of wood and cork except furniture; mfr. of articles of straw and plaiting materials</i>
17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	106,4	107,9	120,5	99,4	100,2	100,6	106,3	115,8	130,2	<i>Manufacture of paper and paper products</i>
18 Štampanje/ Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	100,0	100,7	100,7	100,0	100,7	100,7	<i>Printing and reproduction of recorded media</i>
19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	97,2	81,6	70,5	91,6	73,6	68,3	99,2	86,0	71,9	<i>Manufacture of coke, refined petroleum products</i>
20 Proizvodnja hemikalija/ kemikalija i hemijskih/ kemijskih proizvoda	101,1	106,7	116,9	99,7	101,1	101,6	101,4	109,5	110,9	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih preparata	100,0	94,4	95,1	100,0	98,0	99,9	100,0	91,9	91,9	<i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	99,6	99,1	99,3	100,0	99,1	99,4	99,5	99,1	99,2	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	100,2	105,6	105,0	100,0	105,2	104,9	100,6	102,2	102,4	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
24 Proizvodnja baznih metala	100,8	105,1	103,5	99,6	107,3	98,9	100,2	105,8	107,6	<i>Manufacture of basic metals</i>

Tabela 4. INDEKSI CIJENA PROIZVOĐAČA INDUSTRIJSKIH PROIZVODA, SEPTEMBAR/RUJAN 2024. GODINE (nastavak)

PRODUCER PRICE INDICES, SEPTEMBER 2024 (continued)

NACE - PRODCOM	Ukupno <i>Total</i>			Domaće tržište <i>Domestic market</i>			Inozemno tržište <i>Non-domestic market</i>			NACE-PRODCOM
	IX 2024	IX 2024	IX 2024	IX 2024	IX 2024	IX 2024	IX 2024	IX 2024	IX 2024	
	VIII 2024	IX 2023	XII 2023	VIII 2024	IX 2023	XII 2023	VIII 2024	IX 2023	XII 2023	
25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina/strojeva i opreme	99,8	101,1	103,3	99,7	100,0	98,4	99,8	100,6	103,5	<i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
26 Proizvodnja računara te elektroničkih i optičkih proizvoda	99,9	101,4	100,0	99,9	101,4	100,0	<i>Manufacture of computers, electronic and optical products</i>
27 Proizvodnja električne opreme	97,8	99,5	100,9	98,9	102,0	101,8	98,0	101,1	102,0	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
28 Proizvodnja mašina/ strojeva i uređaja, d.n.	100,4	103,1	101,2	101,8	101,9	101,5	100,1	102,5	100,8	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
29 Proizvodnja motomih vozila, prikolica i poluprikolica	100,2	99,5	99,0	100,0	99,7	100,6	100,2	99,5	99,0	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers, semi-trailers</i>
31 Proizvodnja namještaja	100,5	103,0	101,7	100,0	107,9	107,3	100,5	102,4	101,4	<i>Manufacture of furniture</i>
32 Ostala prerađivačka industrija	100,0	97,6	97,6	100,0	104,0	104,0	100,0	96,6	96,6	<i>Other manufacturing</i>
D Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba el. energijom, gasom/plinom, parom i klimatizacija	100,5	105,4	93,2	100,5	105,3	93,3	100,0	58,8	53,3	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
35 Proizvodnja i snabdijevanje/ opskrba el. energijom, gasom/plinom, parom i klimatizacija	100,5	105,4	93,2	100,5	105,3	93,3	100,0	58,8	53,3	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Indeksi cijena proizvođača industrijskih proizvoda u Federaciji Bosne i Hercegovine su izračunati u skladu sa Klasifikacijom djelatnosti BiH 2010 (Službeni glasnik BiH br. 47/10) i Nomenklaturom industrijskih proizvoda BiH 2010 (Službeni glasnik BiH br. 12/11 i 41/11).

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda se izračunava na bazi prodaje proizvoda proizvedenih u Federaciji BiH, a prodatih na teritoriji Bosne i Hercegovine (domaće tržište) i izvezenih na inostrano tržište.

Definicije

Prodajna cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem tržištu je cijena po kojoj proizvođač prodaje svoje proizvode kupcima na domaćem tržištu u najvećim količinama utovareno u vagon (kamion) u mjestu proizvođača, ili je cijena po kojoj proizvođač vrši obračun sa drugim proizvođačima ili trgovinskim preduzećima/poduzećima. U ovu cijenu ulazi regres koji ostvaruje proizvođač, a od cijene se odbija trgovački rabat i popusti koje prodavac odobrava kupcu. PDV i akcize se ne uključuju u cijenu.

Prodajna cijena proizvođača industrijskih proizvoda na inozemnom tržištu je cijena po kojoj proizvođač prodaje svoje proizvode kupcima na inozemnom tržištu u najvećim količinama isporučeno prema ugovorenim paritetima (EXW, FCA, FAS, FOB, CFR, CIF, CPT, CIP, DAF, DES, DEQ, DDU, DDP i dr.). U prodajnu cijenu ulazi regres koji ostvaruje proizvođač, a isključuju se rabat i popusti koje prodavac odobri kupcu. PDV i akcize se ne uključuju u cijenu.

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda predstavlja mjeru promjena cijena proizvoda koje industrijska preduzeća/poduzeća proizvode i prodaju na domaćem i inozemnom tržištu. Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda sadrži dva podindeksa, tj. Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem tržištu i Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda na inozemnom tržištu. Praćenje prodajnih cijena na ta dva tržišta daje promjene u indeksu cijena proizvođača industrijskih proizvoda ukupne industrije, glavnih industrijskih grupacija, područja i oblasti industrije.

Namjena

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda se može koristiti kao mjera inflacije, za očuvanje vrijednosti kod ugovora s indeksnim klauzulama, te kao osnov za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Obuhvat indeksa

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u Federaciji Bosne i Hercegovine izračunava se na osnovu prikupljenih cijena za proizvode koji se prodaju na domaćem i inozemnom tržištu.

Obuhvat proizvoda - Obuhvaćeni su najvažniji proizvodi i usluge koje se proizvode u Federaciji BiH i prodaju na domaćem i inozemnom tržištu.

Svakog mjeseca se od izabranih preduzeća prikuplja 1874 pojedinačnih cijena za izabrane proizvode.

Obuhvat preduzeća – Cijene se prikupljaju od 595 proizvodna subjekta.

Prikupljanje cijena

Za indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem i inozemnom tržištu cijene se prikupljaju od industrijskih preduzeća/poduzeća, mjesečno putem obrazaca C-41/DOM i C-41/INO.

Ponderi

Ponderi za izračunavanje ukupnog indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda predstavljaju relativno učešće vrijednosti prodaje pojedinih proizvoda i na domaćem i na inozemnom tržištu.

NOTES ON METHODOLOGY

The Producer price indexes in Federation of Bosnia and Herzegovina are calculated according to the Classification of activities BiH 2010 (Službeni glasnik BiH br. 47/10) and Nomenclature of Industrial Products BiH 2010 (Službeni glasnik BiH br. 12/11 i 41/11).

The Producer price index is calculated based on production value of industrial products produced in Federation of BiH and sold on the territory of Bosnia and Herzegovina (domestic market) and exported on non-domestic market.

Definitions

Industrial producer price on domestic market is either price at which a producer sells products at the domestic market in the largest quantities, franco loaded into a wagon (truck) at the location of a producer or a price charged to another company by a producer. The selling price includes reimbursements if applicable, and it excludes commercial rebates, discounts, VAT and excises.

Industrial producer price on non-domestic market is price at which producer sells products at the non-domestic market in the largest quantities delivered according to the agreed parities (EXW, FCA, FAS, FOB, CFR, CIF, CPT, CIP, DAF, DES, DEQ, DDU, DDP and etc.). The selling price includes reimbursements if applicable, and it excludes commercial rebates, discounts, VAT and excises.

Producer Price index represents the measurement of price change of industrial products produced and sold by enterprises on domestic and non-domestic market.

Total PPI is composed of two subindices, i.e. the industrial producer price index on the domestic market and industrial producer price index on the non-domestic market. Monitoring of selling prices for these two markets provides changes in PPI for total industry, the main industrial groupings, sections and divisions of industry.

Purpose

The PPI can be used as a measure of inflation, to preserve the value of contracts with escalator clauses, as well as a base for deflating macroeconomic aggregates in statistics of national accounts and for other purposes.

Index coverage

Producer Price index in Federation of BiH is calculated based on collected prices for products sold on domestic and non-domestic market.

Product coverage - All relevant products and services produced by enterprises located in the Federation of BiH and sold on domestic and non-domestic market are covered by this index.

Each month 1874 single prices are collected from selected enterprises.

Enterprises coverage - The prices are collected from 595 producers.

Price collection

For Producer Price Indices of industrial products on the domestic and non-domestic market, all items the prices are being collected once a month through C-41/DOM and C-41/INO forms.

Weights

Weights used for calculating the total PPI represent the relative share of value of sale for each products on domestic and non-domestic market.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem tržištu su koeficijenti koji odražavaju relativno učešće vrijednosti prodaje pojedinog proizvoda u ukupnoj vrijednosti prodaje svih proizvoda na domaćem tržištu.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda na inozemnom tržištu su koeficijenti koji odražavaju relativno učešće vrijednosti prodaje pojedinog proizvoda u ukupnoj vrijednosti prodaje svih proizvoda na inozemnom tržištu.

Osnovni izvor podataka za izradu pondera je Godišnji izvještaj industrije (IND-21).

Za izradu ponderacionog sistema koji je primjenjen pri izračunu indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda korišteni su podaci za 2021. godinu (bazna godina).

Nova ponderacija se radi svakih 5 - 7 godina, dok se korekcija pondera vrši svake godine. Kao korektivni faktor se koriste indeksi kretanja cijena proizvoda u prethodnoj godini.

Klasifikacija i nomenklatura

Za obračun indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda upotrebljava se Klasifikacija djelatnosti (KD BiH 2010) prema kojoj se poslovni subjekti razvrstavaju u područja B, C i D i Nomenklatura industrijskih proizvoda (NIP BiH 2021).

Agregiranje

Izračunavanje indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda počinje izračunavanjem mjesečnih indeksa prostom geometrijskom sredinom za pojedine proizvode koje proizvodi više proizvođača. Agregirani indeksi se nakon toga izračunavaju korištenjem Laspeyres-ove formule za ponderisanu aritmetičku sredinu počevši od indeksa pojedinih proizvoda pa do ukupnih indeksa (ukupnog, indeksa na domaćem tržištu i indeksa na inozemnom tržištu), za Federaciju Bosne i Hercegovine.

Simboli

... ne raspolaze se podatkom

Weights used for calculating the PPI on the domestic market reflect the relative importance value of sale for each product in the total value production sold on the domestic market.

Weights used for calculating the PPI on the non-domestic market reflect the relative importance value of sale for each product in the total value production sold on the non-domestic market.

The main source of data for calculating weights is the Annual Survey on Industrial Production (IND-21).

For the production of weighting system applied for calculation of PPI, data for 2021 (based year) were used.

The new ponderation has been done each 5 - 7 years, while correction of weights has been done each year. Indices of price movements of products in previous year are used as correction factor.

Classification and nomenclature

For calculating the price index, the PPI Classification of Activities (CEA B&H 2010) is used by which legal entities are classified in sections B, C and D and Nomenclature of Industrial Products (NIP B&H 2021).

Aggregation

Producer Price Index calculation starts from the computation of monthly average indices for each product produced by the more than one producer, using simple geometric mean. Aggregated indices are calculated by using Laspeyres formula for weighted arithmetic mean starting from the level of representative products to the all indices (total PPI, PPI on domestic market and PPI on non-domestic market) at the level of Federation Bosnia and Herzegovina.

Symbols

... data not available

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/e-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovorne osobe:
Danijela Bujak-Buzuk, pomoćnik direktora za Sektor ekonomskih statistika
Doc. dr. Emir Krenić, direktor

Persons responsible:
Danijela Bujak-Buzuk, assistant director for Sector of economic statistics
Assist. Prof. Dr. Emir Krenić, Director General

Saopćenje pripremili: Arnela Medar i Amina Hadžibegović
Prepared by: Ms. Arnela Medar and Ms. Amina Hadžibegović

Molimo korisnike da pri korištenju podataka navedu izvor
Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet